

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 100

číslo: 50

13. prosince 2020

Cena: 8 Kč

LINKA DUCHOVNÍ POMOCI

TRÁPÍ VÁS OTÁZKY OHLEDNĚ SMYSLU ŽIVOTA A VÍRY?
POTŘEBUJETE DUCHOVNÍ PODPORU?

VOLEJTE: 222 766 099
KAŽDOU STŘEDU: 8.00 - 20.00

JSME TU PRO VÁS.
VÍCE NA: WWW.HUSITSKADIAKONIE.CZ

DIAKONIE

KRIZOVÁ LINKA

OCITLI JSTE SE V TĚŽKÉ ŽIVOTNÍ SITUACI?
CHCETE SI O SVÝCH PROBLÉMECH ANONYMNĚ POPOVÍDAT?

VOLEJTE: 222 766 030
KAŽDÉ ÚTERÝ A ČTVRTEK:
10.00 - 12.00 A 16.00 - 20.00

NEJSTE SAMI.
JSME TU PRO VÁS.
VÍCE NA: WWW.HUSITSKADIAKONIE.CZ

DIAKONIE

Foto: J. Hudcová

Vysazování stromů v rodišti Karla Farského

V místech, kde v blízkosti základů rodné chalupy dr. Karla Farského ve Škodějově v Podkrkonoší původně rostly ovocné stromy, byly na konci letošního církevního roku zasazeny stromy nové. Vhodná doba pro zasažení stromů je právě podzimní čas. Místo muselo být vybráno tak, aby nebylo ani příliš mokré, ale ani příliš suché. Ovocné stromy – jabloně – byly přivezeny ze Saska, kde byly tyto stromky, vhodné do podhorských podmínek, vypěstovány.

Mladý stromek byl nejprve svými kořeny vložen a ponořen do vodní tůňky, aby nasál dostatečně vodu, která vyvěrá ze skály pod lesní kaplí dr. Karla Farského. Pak byl po odborném zastřížení větviček paní zahradnicí vsazen do vyhloubené prohlubně v zemi. Nyní spící a odpočívající stromek projeví na jaře sílu nového života.

Ve Starém zákoně nacházíme biblický obraz stromu pro věřícího člověka (Ž 1,3; Jr 17,8). Má mít v hloubce země zasazeny své kořeny, směřovat vzhůru k Bohu a přinášet dobré ovoce (Mt 7,17-18; Mt 12,33).

V přírodním areálu ve Škodějově nacházíme rozmanité druhy stromů. Místo zde nalézá také nově zasazená borovice, která upomíná na „bratrskou borovici“ v roce Jana Amose Komenského.

Kéž všemohoucí Bůh, Stvořitel nebe a země, dárcé života, požehná růstu svých stromů!

Tomáš Butta

Sázení stromků s účastí bratra patriarchy-správce církve a brigádníků.

Foto J. Jančík

Červená středa 2020

Promluva Tomáše Nováka při příležitosti Červené středy ve sboru naší církve v Praze na Vinohradech.

Dt 10,17-21; Mt 5,43-48

Sestry a bratři v Kristu, milí přátelé, scházíme se pravidelně ke středeční studentské bohoslužbě a dnes se již tradičně tato bohoslužba připojuje k Červené středě. Smyslem akce „Červená středa“ je připomenout si veřejně všechny, kdo jsou ve světě pronásledováni pro své náboženské přesvědčení; jinými slovy, je to mezinárodní připomínka lidí pronásledovaných pro víru.

Četli jsme při této příležitosti dva biblické texty: ten první, starozákonní, byl z Páté knihy Mojžíšovy. Připomíná Izraelitům, aby milovali hosty, s připomínkou, že i oni byli hosty v zemi egyptské. Ví, jaké to je, žít někde v cizí zemi v opovržení, v diskriminaci a dokonce zažívat genocidu. Jak a proč se Izraelité dostali do Egypta, jistě víte, znáte příběhy, které si židovský lid o této anabázi vyprávěl.

Měl si z toho vzít ponaučení, jak se chovat ke svým hostům. Hosté jsou lidé jiných národů a rodů, lidé, kteří hledají ve vzdálených krajích pomoc, kteří hledají obživu, snaží se zachránit si kůži, sobě a svým potomkům. Ne každý cizí člověk byl hostem, byli samozřejmě také cizáci, lidé se zlými úmysly, lidé, kteří přišli a škodili, nemluvě o cizích vojskách, která nepřichází prosit o pomoc, ale snaží se něčí domovinu ovládnout, vyrabovat či získat.

My křesťané a křesťanstvím ovlivněná evropská kultura máme povědomí zmíněného příkazu, bereme na sebe tento nárok vznesený k izraelskému lidu, bereme ho jako nárok univerzální, nárok všelidský.

Nepochybují o tom, že i v jiných kulturách bylo řešeno, jak se chovat k cizincům – jak ohleduplně, jak vstřícně. Ta vstřícnost může být samozřejmě nebezpečná. Někdo

může právem namítnout, že kdyby Indiáni novověké dobyvatele Ameriky od počátku důsledně zabíjeli, mohli by zde ještě dnes mít svoji kulturu, nedošlo by ke genocidě Indiánů, k zaplavení Ameriky bělochy a černochoy. Amerika by se nejmenovala Amerika a neseděli by tam u moci bílí náčelníci typu Donalda Trumpa či Joe Bidena. Vstřícnost vůči cizincům je požadavek občas téměř nadlidský, není zcela přirozený, cizí je nebezpečné, cizího se bojíme. Ale cizí je také zajímavé, tedy pokud to cizí můžeme ovládnout. Horší je, když to cizí chce ovládnout nás či nás již dokonce ovládat.

Máme zde tedy jakýsi apel, božský nárok, chovat se vstřícně k cizím, k hostům. Našli bychom ovšem jistě i biblické texty, které nás budou před cizinci a cizinkami varovat.

Pokračování na str. 3

Psali jsme před sto lety

V. Lemberk „Pro víru“, historická hra o čtyřech dějstvích (...) Více než vhod přichází našim vzdělávacím kroužkům a ochotníkům br. Lemberk se svojí hrou. Nepochybujeme, že tam, kde bude dobře, s láskou a porozuměním sehrána, strhne ještě poslední vlašné, nerozhodné a váhavé. Děj odehrává se ve východních Čechách v době „temna“, t. j. největšího útisku náboženského, kdy fanatické vrchnosti ruku v ruce s nenávisnými jesuity ubíjely poslední zbytky staré, česko-bratrské víry. Zvláště druhé jednání, když se rozptýlené stádce, potajmu vyznávající víru otců svých, sejde v lesním zátiší, aby vyslechlo slova posily od česko-bratrského kněze Liberdy (historická osoba), který tajně je přišel posílit ve víře, a jsou náhle překvapeni panskými dráby a Koniášem, zvláště tyto scény budou působiti jistě silným dojmem. Děj se dramaticky přihrocuje, Koniáš, kterému stojí všechna násilnická moc panská k ruce, se podaří zničit rodinné štěstí a životy nešťastným sedlákům, věrným svojí víře až na smrt, ale závěrečná apotheosa, kdy se ubohé zmučené Marii, ženě a dceři Koniášem ubitých mučedníků, zjeví Matka Vlast, obklopená legionáři a Sokoly, která slíbí, že útlak mine, že přijde doba, kdy zas duch předků ožije a vtělí se v nové víře, ku prospěchu a blahu národa, dává vyznání smírným, slibným akordem lepšího příští. Hra je snadno proveditelná, nevyžaduje nákladných dekorací, je umělecky cenná a jak již shora poznamenáno, velmi účinná. (...) Provozovací právo poskytuje Církev Československá. Nápěvy k písním, ve hře obsaženým, obstará autor V. Lemberk, odborný učitel v Jičíně.

Český zápas č. 44, 3. 12. 1920, s. 8

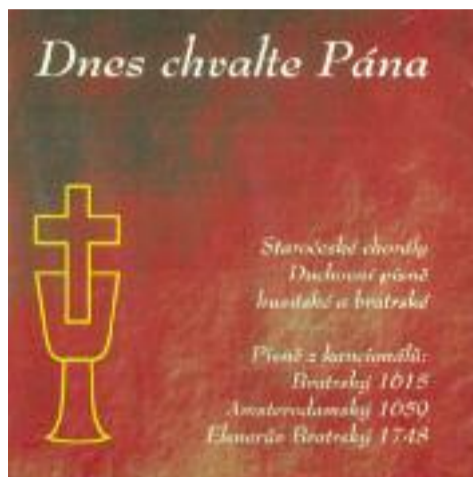
Hudba v církvi

- k rozjímání, pro potěšení i k vzdělávání -

Laskavý čtenář se možná pozastaví nad titulkem. Vždyť přece zpíváme, máme krásnou liturgii, Zpěvník obsahující množství písní různých tradic. Ale i přesto bych rád předal některé z informací, o nichž mnozí třeba nevědí. Přijměte pozvání k návštěvě církevních webových stránek www.cesh.cz, které přináší informace o dění v našem společenství. Prožíváme nelehkou dobu v podobě mnohých omezení, která se týkají i našich shromáždění. Proto můžeme být vděční za předávané zprávy – stačí kliknout na ikonu *Církev v době koronaviru*, zde najdeme mnohé důležité informace o konání online bohoslužeb z různých míst, slova povzbuzení, kázání a další zprávy. Ukazuje se, že církev je živý organismus. Je třeba vyslovit poděkování všem, kteří vyvíjejí takto v čase nařízených restrikcí mnohostranné aktivity, i těm, kdo pečují o tuto stránku.

Je třeba také si povšimnout ikonky s názvem Zpěvník. Někdo to klidně může přehlédnout se slovy: „Vždyť Zpěvník vlastním.“ Ale stačí kliknout a můžete být překvapeni obsahem této rubriky. Naleznete tam Zpěvník, ale také např. doprovody liturgie, které pořídil prof. Bohumír Rabas a br. Petr Vaculovič. Takto je zde i vřazena pobožnost Františka Kalouse. Pozoruhodné jsou také zpěvní vzorové nahrávky liturgie i večerní pobožnosti v podání br. Marka Vávry, jež mohou pomoci zejména začínajícím duchovním, jak nejlépe zvládat liturgický zpěv. Pro všechny duchovní církve – kněze, jáhny a kazatele – jistě může posloužit edukativní nahrávka všech antifon a rezponzorií z agend církve, které nazpíval Zdeněk Kovalčík

a jež mohou obohacovat svátostné i nesvátostné obřady církve. Pro potěšení ve volných chvílích přichází i nahrávka veřejného koncertu XXVII. kurzu našich varhaníků a zpěváků, který se uskutečnil ve dnech 7. - 15. 8. 2020 v Ostravě. Veřejný koncert se konal 14. 8. v dokonale akustickém prostoru slezsko-ostrovského Husova sboru. K záznamu koncertu je pro poslech přiložen také program s uvedením interpretů. Kromě varhanních skladeb zazníva-

ji i další nástroje – klarinet, flétna, sólové písně i sborový zpěv. Mimořádným zážitkem pro všechny posluchače bude jistě i uvedená netradiční kompozice pro klavír a varhany od Antonína Tučapského. A pro další potěšení i k rozjímání může přispět i vřazená nahrávka písní z Dodatku Zpěvníku CČSH „A píseň nová zní“, jež v r. 1999 byla natočena slezskoostravskými zpěváky spolu s dětským sborem školy s rozšířeným vyučováním hudební výchovy J. Valčíka z Ostravy-Poruby. Písně znějí opravdu stále krásně a ušlechtilé. Je třeba poděkovat br. Oldřichu Nováčkovi, přednostovi kulturního, tiskového odboru a archivu CČSH, který zavedl na webových

Pokračování na str. 3

Z kazatelského plánu

Třetí neděle adventní

Světlo přišlo na svět, ale lidé si zamilovali více tmu než světlo.

(Jan 3,19)

První čtení z Písma: Izajáš 61,1-4.8-11

Tužby adventní

1. Abychom na slavný příchod Kristův se připravovali, modleme se k Hospodinu.
2. Abychom pokání činili a po cestách Božích kráčeli, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem

Bože všemohoucí, upevni naši vůli a otevři naše uši, ať nasloucháme hlasu proroků. Dej, abychom vydávali dobré svědectví tvému Synu! Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: 1. Tesalonickým 5,16-24

Evangelium: Jan 1,6-8.19-28

Verše k obětování: Žalm 126,3

Verš k požehnání: Jan 1,26

Modlitba k požehnání:

Bože všemohoucí, děkujeme ti, že jsme ve svátosti večere Páně přijali odpuštění našich hříchů. Naplň nás radostí a pomoz nám připravit se na svátky Spasitelova narození! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 203, 205, 208, 160

Nad Písmem

Světlo do našich temnot

(J 1,6 - 8.19-28)

„Urovnejte cestu Páně!“ vyzývá Jan Křtitel, poslední z proroků, ten, který připravuje cestu, po níž přichází Mesiáš. Kněží a levité se dohadují, kdože ten podivný přísný asketa vlastně je. Je to Eliáš, anebo podobný prorok z dávných časů či snad dokonce sám Mesiáš? Nevěděli, kam ho zařadit, a to je zlobilo.

Ti lidé zkrátka chtěli mít jistotu, potřebovali rozumět tomu, co mají před sebou, aby měli pocit, že je vše, jak má být. Doba, ve které se Jan Křtitel objevil, byla velmi nejistá, zmatená, nesrozumitelná, lidé byli plni otázek a chtěli slyšet takovou odpověď, která by jim mohla opět ustálit rozkolísanou půdu pod nohama. Lidé, kteří za Janem přicházejí, žili po celá desetiletí s určitými názory a jistotami. Věci byly v podstatě dané, všechno mělo svůj ustálený řád, společnost, politika, náboženství, zkrátka vše, co k životu patří. Teď se to ale začíná povážlivě kývat, lidé cítí nejistotu, a ten podivín, místo aby je uklidnil, jim to ještě více obrací naruby. Kdo to vlastně je? O čem to mluví? Jak to, že může mluvit s takovou jistotou a naléhavostí? Odkud k tomu má zmocnění?

„Jsi ty sám Mesiáš?“ ptají se – Odpovídá: „Ne, nejsem.“

„Jsi Eliáš?“ – „Nejsem.“

(Židovská apokalyptika předpovídala, že na konci času, jako předzvěst Mesiáše, se znovu objeví prorok Eliáš. Nemělo samozřejmě jít o nějakou „reinkarnaci“, měl se znovu objevit ten konkrétní starý Eliáš, o kterém mluví 1. a začátek 2. knihy Královské. Eliáš, vzpomeňme si, nezemřel „normálně“, ale byl vzat do nebe v ohnivém voze a ve vrcholícím čase se měl opět vrátit.)

Jan Křtitel na všechny ty otázky odpovídá „ne, to nejsem“; tazatelům vyvrací jejich představy a vlastně jim tím dál boří jejich jistoty. A další zmatek vytváří, když jim do toho ještě navíc říká: „Přichází ten, kterého neznáte.“ Nepřichází někdo, kdo by vám prostě jen potvrdil vaše představy a konstrukce, dal vám zapravdu v tom, co vy byste rádi viděli a měli pevně v rukou, ale přichází někdo jiný – a mnohem mocnější. Je tak mocný, že já – říká Jan Křtitel – nejsem hoden ani té nejpodradnější otrocké práce – rozvázat řemínek na jeho obuvi.

Je známá věc, že všechno nové, hlavně to, co nabourává stereotypy, s sebou přináší zmatek a nejistotu. Je známá věc, že člověk raději zůstane třeba i v mizérii, jen když je stará známá; podstoupit riziko neznáma a nejistoty, i kdyby slibovalo zlepšení poměrů, bývá velmi obtížné, je k tomu zapotřebí hodně odvahy a vpravdě abrahamovského kroku víry. Jenomže tehle Jan Křtitel, ten asketický prorok, je ukazatelem a předchůdcem právě takového neznáma. Co bude dál? Co nás čeká? Vlastně ani Jan sám toho zase tak moc neví. Svými odpověďmi sice zviklává všechny zdánlivé jistoty, ale nové nepřináší; nikterak neuklidňuje, naopak – jeho řeč je velmi

naléhavá, volá k odpovědné přípravě, k pokání, k obnově života. Naléhá, vyzývá, volá – ale nic víc... Není žádným věštce, toliko ukazuje a odevzdává, co sám přijal, jako i ti předchozí starozákonní proroci.

Vybavila se mi kniha profesora Evangelické teologické fakulty UK Jakuba S. Trojana s názvem „Ježíšův příběh – výzva pro nás“. Již ten název sám vypovídá mnoho: Ježíš je pro nás především výzva. Nejde o poučky, definice, dogmata, zákony a předpisy, je to výzva – otevřená cesta plná otázek. Ale na takovou cestu se mohou vydat pouze lidé vnitřně dospělí, odpovědní a s vážnými úmysly. Ježíš je neustále, napříč všemi věky, takovou výzvou jenom proto, protože není žádnou starou relikvií, ani pouhou náboženskou tradicí, ale proto, že je stále opravdu živý. Možná by bylo lepší říci to naopak: Ježíš je živý – a proto je výzvou. Ježíše nelze vtěsnat do dogmat a definic, Ježíše nelze mít – za Ježíšem je zapotřebí jít. A počítat s tím, že on bude vždycky přinejmenším o krok napřed. Ježíše vážně nelze vlastnit. Každá cesta za Ježíšem bude nutně otevírat nové obzory, tím pádem ale bude také klást nové otázky. On nás nenechá usnout v nějakém novém vlastnictví pohodlných jistot.

My, i ty naše církve, máme docela přirozenou tendenci začít se po čase chovat, jako bychom měli Ježíše Krista už přivlastněného, rozpitvaného a pokud možno i mumifikovaného. To se dělo v dějinách křesťanské církve každou chvíli, a děje se to stále. Naštěstí do těch našich stojatých vod vždycky vnikne nějaká štika, rozvíří je a nenechá dále zahnívat. A to právě ukáže k živému Mesiáši; podobně, jako to těm lidičkám tenkrát udělal Jan Křtitel.

Abychom mohli sledovat živého Krista, musíme si připomínat, že on opravdu vždycky půjde před námi a my ho budeme následovat. Nikdy ho nemůžeme dohonit a sami vodit, kudy bychom si přáli. To nelze. Ale můžeme – a právě k tomu jsme také voláni – ukazovat cestu k němu. Podobně, jako tenkrát Jan Křtitel. I my jsme dostali určité slovo a s ním jsme posláni do světa. Stejně jako Janovi, ani nám nebude vždycky všechno úplně jasné, Pán nás bude stále něčím překvapovat. Vždycky stojíme před nesmírností Božích tajemství, která jsou nám ale na různých úsecích naší cesty otevírána. A jsou otevírána v pravou chvíli, právě když to potřebujeme. Hovoříme o různých nejistotách, o tom, jak se někdy začne hroutit to, co jsme pokládali za stálé a jisté. Právě to jsou ale okamžiky pro naši víru. „Důvěřuj se v Pána...“ zpívá-

me v jedné z našich písní. Je spousta věcí, které nedokážeme, ani nemůžeme sami předem rozplánovat a vyřešit. I v našich kruzích se každou chvíli setkáváme s tím, jak mnozí propadají už předem panice, svoji budoucnost vidí zahalenu beznadějnou mlhou, a tak rychle chtějí všechno „řešit“, ze všech sil tak zase získat tu touženou jistotu do budoucna. Jenomže všechno může být úplně jinak, než si kreslíme ve svých představách, může to být ještě horší, ale také daleko příznivější. To se ukáže, až to přijde, ne dřív. Teprve pak uvidíme, poznáme, co dělat, teprve pak se bude rozhodovat a bude čas na řešení té konkrétní situace. Ovšem právě potom, právě v té konkrétní situaci, bude nejvíce zapotřebí víra, důvěra, spolehnout se na Pána. Tajemství našich budoucích dnů nemusí nutně vzbuzovat obavy a strachy – v danou chvíli se také pootevře něco z toho zmíněného Božího tajemství a do našich temnot vnikne světlo. Něco podobného, podobné povzbuzení, má Izajáš: „Hospodin mě pomazal k tomu, abych nesl radostnou zvěst pokorným, poslal mě obvízat rány zkroutěných srdcem, vyhlásit zajatcům svobodu, vyhlásit léto Hospodinovy přízně, potěšit všechny truchlíci...“

Vraťme se na závěr ještě k Janovu evangeliu. Na Jana Křtitele nesměřovaly pouze otázky „kdo jsi“, ale vlastně i „kdo je to ten, o kterém mluvíš, kdo to přichází za tebou“. Také my jsme o něčem podobném přemýšleli, když jsme hovořili o tom, že Ježíše nelze nikdy zcela a beze zbytku uchopit, mít, předjet, že nás vždycky znovu něčím překvapí a vždycky bude mít před námi náskok; takže vlastně se nemusíme ani trochu stydět za otázku, „kdo je vlastně Ježíš“.

Na tuhle otázku lze nejlépe dát přesně tu stručnou a nejlépejší odpověď, jaká je v Janově evangeliu: Ježíš je světlo světa. Do temnoty našich nejistot a strachů proniká jeho světlo. Díky němu nemusíme tápat ve tmě a propadat se do nesmyslu života, ale nacházíme a rozpoznáváme smysl a Boží záměr. Bez tohoto světla, bez Ježíše, by se všechno, v čem jsme a žijeme, mohlo stát pouze jakýmsi absurdním dramatem, ze kterého nelze vyvážnout. To by pak opravdu zbylo jenom čiré zoufalství. Naštěstí nám do téhle tmy zazářilo světlo, abychom konečně viděli. Tohle světlo je zde pro každého z nás a jde o to právě světlo, které osvětluje každého člověka a každému člověku svítí i na jeho cestu. A to je vlastně i skutečnost, v níž spočívá celá zvěst adventu.

Miroslav Kubíček

Děkujeme ti, svatý Bože, žes nám dal svého Syna, aby byl stále živou výzvou pro náš život, aby nám ukazoval vždy nové cesty, po kterých je třeba jít. A děkujeme ti, že je zároveň světlem, které nás vede, abychom na těchto cestách nezabloudili. Amen

Červená středa 2020

Pokračování ze str. 1
Myslím, že je to opravdu problém, který nevyřešíme tím, že si budeme vzájemně vyčítat, že jedni chtějí uprchlíků přijmout příliš mnoho a druzí příliš málo. Ti, kteří jich chtějí přijímat více – často loajálně k bývalým koloniálním mocnostem – tak ovšem nečiní způsobem, že by si ty strašidelné neznámé lidi vzali k sobě do obývacího pokoje. Spíše jen vyžadují, aby se navýšil počet míst v uprchlických táborech, případně souhlasí, aby tito uprchlíci dostali přednostně byty a sociální péči, a netrápí je, že v jejich vlastní zemi jsou lidé, kteří na slušné bydlení za rozumnou cenu nedosáhnou. Z problému se stalo politikum, ve kterém nejde o uprchlíky, o lidi a jejich osudy, ale o politickou deklaraci a úslužnost, či naopak vzdor vůči těm, kteří nás nyní ovládají. Na té osobní rovině se okamžitě projevuje, co je problémem. Zkuste si někoho vzít domů, někoho, koho neznáte, někoho, koho ostatní z nějakého důvodu přijmout nechtěli. Najednou zjistíte, že vlastně nevíte, zda to není uprchlý zločinec nebo alespoň podvodník či psychicky vyšinutý člověk. Jistě, můžete se zeptat, ale můžete důvěřovat všem těm barvitým příběhům? Setkali jste se někdy s notorickými lháři, s jejich příběhy? Jak si prověřit jejich příběhy? To je problém i v Čechách, natož jsou-li z jiného kontinentu. A věřte tomu, že se lže. Kdekoliv lže, všichni si své příběhy upravují, protože vědí, že musí, že bez drastického

příběhu azyl či jinou pomoc nedostanou. Lže se, i když je to trestné. V Holandsku jsme měli političku původem ze Somálska, dotáhla to se svým antiislamisem až do parlamentu, pak se ukázalo, že ve své žádosti o azyl prostě lhala, protože by na něj v Nizozemsku neměla nárok, poněvadž již získala ochranu v jiné zemi. Chci říci, že je to jednoduché stavět se do pozice „vítáče uprchlíků“, když neneseme žádnou zodpovědnost za to, koho si sem přijmeme, když nevíme, jakou minulost dotyční uprchlíci mají. Stejně tak je jednoduché se stavět proti uprchlíkům, když nemusíme řešit jejich konkrétní drastické životní osudy, zdaleka ne všechny strašlivé příběhy jsou vylhané, zdaleka ne všichni uprchlíci jsou uprchlí vrazi či „nemakačenká“. Problém, který vždy byl a bude, je, do jaké míry se naši hosté mají přizpůsobit naší kultuře, do které přicházejí. Do jaké míry se my jako hosté máme přizpůsobit kultuře, do které přicházíme. Kde je ta míra? Týká se přijetí morálních systémů, náboženských systémů, politických systémů, hostitelského jazyka; týká se velkých věcí a zároveň tisíců praktických detailů, jako jsou šátky či monokiny. Je to i o nás, o našem křesťanství, jak moc se máme či naopak nesmíme přizpůsobovat dominantní kultuře, která nás obklopuje, ať už je komunistická či liberalistická či jakákoliv jiná. A co dělat, když jsme k tomu nuceni. Je to otázka za otázkou. A jedno jediné bych já chtěl:

aby lidé v těchto těžkých otázkách vzájemně ze sebe nedělali „pitomec“, aby chápali problémy všech extrémů a chápali, že někde se nějaká míra hledat musí, dva kroky doleva či dva kroky doprava. A můžeme se učit z chyb, samozřejmě. Ale ne vždy můžeme kolo dějin otočit, ty Indiány jako silný autonomní lid do severní Ameriky už nevrátíme. Naše starozákonní čtení je apelem mimo jiné na ochotu přijímat hosty, dokonce se v něm mluví o lásce k hostům – to je jakoby ještě více než postaráni se o jejich důstojné přežití! Již jsem řekl, že host je někdo přicházející odjinud, ale to s sebou přináší, že je jiný, není jako my, má své zvláštnosti, své speciality, jiné příběhy, jiné písně, jiné důrazy na to, co je podstatné. Myslím, že bychom tento text mohli vztáhnout nejen na geograficky cizí, ale na všechny, kteří jsou jiní, kteří nemyslí jako my. Nemusejí přicházet z hor ani z nížin, ale z našeho sousedství. Že bychom si měli být vědomi, že hostem je každý, kdo nám přichází do cesty ve své jinakosti, chce-li naši přítomnost, náš čas či naši pomoc. Jeho jinakost by neměla být překážkou, abychom s ním jednali s úctou a hledali, jak pomoci v jeho situaci. Ponaučme se, tak jako Židé v Egyptě, z našich nepříjemných zážitků, kdy nás druzí uráželi a ponižovali, a nehledejme, jak se pomstít, ale jak své špatné zkušenosti obrátit ve vnesení opačného chování do tohoto světa a tím svět proměňovat a vracet do záměru Božího království.

Otázka odplaty předchází naše dnešní novozákonní čtení. Uvádí téma lásky k nepřítelům. Ježíš jde do sporu se staršími biblickými texty, které měly mimořádně vysokou autoritu. Reaguje na ně a říká: Slyšeli jste, že bylo řečeno, já však vám pravím ... To muselo být neslychaně sebevědomé. A z autority, která se odvolává k Bohu, vznáší neuvěřitelné nároky a požadavky: „Milujte své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují.“ Vznáší požadavky, které mnozí považují za zcela nemožné, anebo za možné, ale jen omezeně. Někteří je odmítají jako směšné, jiní se jimi nechávají inspirovat a proměňují tak své životy. Naše křesťanství vyrůstá z velkého idealismu lásky k bližnímu, zároveň za sebou máme dva tisíce let dějin křesťanství, křesťanství, které mělo tyto výzvy ve svých knihách a ve svých bohoslužebných čteních, ale spoluumožnilo hromadné vraždění těch, kteří věřili jinak, kteří měli jinou kulturu, jiné náboženství. Já vím, že se křesťanství prosadilo díky křesťanským mučedníkům, že si získalo respekt díky všem těm, kteří byli ochotni pro svou křesťanskou víru trpět či dokonce položit život. V samých počátcích i později. Myslíme na ně, myslíme na ně pravidelně při slavení našich bohoslužeb, při slavení večere Páně i při našem vzdělávání. Vzdáváme jim úctu. Máme tedy dvě zkušenosti: tu pozitivní, jak naši otcové a matky ve

víře trpěli, a tu negativní, jak naši křesťanští bratři diskreditovali křesťanství násilím na jinak smýšlejících. Z této zkušenosti chceme upozornovat, že stále ještě jsou křesťané, kteří ve světě trpí diskriminací či dokonce útoky, vyvražďováním. A chceme také upozornovat, že ještě stále vnucujeme svou rádobu křesťanskou kulturu v různých zemích světa, že v jedné ruce máme atomové zbraně, které nedělají rozdílu mezi vinnými a nevinnými, a v druhé ruce naše sebevědomí o nadřazenosti naší kultury, kterou druhým vnucujeme. Máme-li lepší kulturu, máme-li lepší víru, nechť ji přinášíme se srdcem na dlaně a nikoli s pohrdáním a diskriminací druhých. A naslouchejme druhým, moudrosti, kterou Bůh zanechal v jejich zkušenosti, vždyť Bůh neustále promlouvá ke každému lidskému jedinci. A tak žádáme o všeobecný respekt ke křesťanům na celém světě a zároveň nás právě naše víra zavazuje, abychom nebojovali jen sami za sebe, jen za svoji svobodu, ale i za svobodu těch, kteří myslí a věří jinak, za svobodu jiných ponižovaných za svoji jinakost. Lidská svoboda, ve smyslu moci si dělat co chci, není nejvyšší lidskou hodnotou, ale patří k základem naší víry, našeho stvoření, že nás Bůh stvořil jako lidi a ne jako poslušné roboty. Žádáme respekt, ale zároveň chceme přijímat jakékoli utrpení pro Krista s hrdoostí dětí Božích. Amen **Tomáš Novák**

Hudba v církvi

Dokončení ze str. 2

stránkách církve rubriku Zpěvník. Tedy, vážení čtenáři, hleďte je určitě naleznete vše, co je uvedeno v záhlaví textu.

Mohlo by vás také zajímat:

V prodejně Blahoslav v Praze si můžete objednat CD *Dnes chvalte Pána*, které přináší v podání Komorního pěveckého sboru ze Slezské Ostravy za řízení Z. Kovalčíka v chronologickém sledu nejstarší památky české duchovní písně od chorálu *Hospodine, pomiluj ny* přes zpěvy předhusitského a husitského období i zpěvy Jednoty bratrské až k jejich úpravám od Otmara Máchy

a Petra Ebena. Booklet přináší texty všech zpívaných písní včetně hymnologických údajů. Cena 150,- Kč. K 100. výročí ČČSH v upravené reedici bylo vydáno CD *Zná Hospodin dnů upřímných* se slovem br. patriarchy Tomáše Butty. V podání slezskoostrovského pěveckého sboru můžete vyslechnout song br. Luboše Svobody *Zná Hospodin dnů upřímných*, husitský chorál *Kdož jste Boží bojovníci*, Treglerovo *Velké vyznání víry*, chorál *Kriste, Synu přemilý*, husitský *Otčenáš*, požehnání z Liturgie podle Karla Farského a úpravu písně *Žehnej, Bože, církvi naší*. V poslechu jistě potěší přednes vybraných básní br. Aloise Volkmana. Cena 50,- Kč. Jsou to dobré tipy nejen k poslechu, ale také pro obdarování rodinných příslušníků, přátel z domova i ze zahraničí. Rádost a povzbuzení z hudby přeje **Zdeněk Kovalčík**, celocírkevní kantor

Keď nemáme čo povedať

Pred niekoľkými rokmi, keď som pracoval na misiách, prišiel za mnou starší muž. Porozprával mi svoj život. O tom, ako bol veľký papaláš, kde všade bol a čo zažil. No v jednej chvíli sa rozplakal (bolo mi to vtedy divné) a začal rozprávať, že má výčitky svedomia, pretože on je pokrstný, ale jeho deti nie sú pokrstené a ani vnúčatá. Darmo ich prehovára, vysvetľuje. Už ho berú ako starého a senilného. Uvedomuje si, že za toto je zodpovedný pred Bohom on. Že sa bude za toto zodpovedať. Dostal dar, ktorý mal dávať. Kariéra a výhody mu boli bližšie. Zrazu sa pozrel priamo do mojich očí a spýtal sa: „Čo mám robiť?“ „Pomôžte mi.“

Zmeravel som. Pomyslel som si, ako dostanete mladého moderného človeka ku farárovi. Cívil som na neho a hodnú chvíľu som nič nepovedal. Jediné, čo som zo seba dostal, že som mu navrhol, že sa budem modliť spolu s ním a poprosím celú farnosť, aby sa s nami modlila za dobrú vec. Odchádzal zo sklonenou hlavou a možno s malou nádejou, ale s veľmi malou nádejou. V tú chvíľu som sa začal modliť. „Pane, som človek hriechy. Nemám moc otvárať ľudské srdce. Prosím Ťa, prijmi naše modlitby a pre svoju lásku naplň nám srdcia tvojou prítomnosťou.“ Najbližiu nedeľu som poprosil farnosť o modlitbu.

Prešiel nejaký čas a starší pán sa vrátil. Nebol sám. Prišiel so synom. Potešil som sa, no zároveň som zvažoval. Sedeli sme a rozprávali sme sa niekoľko hodín. Bol to veľmi príjemný rozhovor. Po nejakom čase som mal telefonát. Volal syn starého pána s otázkou, či by som ho pokrstil. Paradoxne som mu vysvetlil, aby to nerobil kvôli ocinovi. Aby sme nerobili divadlo pred Bohom. Uistil ma, že to nerobí kvôli ocinovi, ale že to tak cíti, ale že to nevie vysvetliť. A tak sa aj stalo, pokrstil som ho. Na tvári starého pána sa objavila neopísateľná radosť. No, to nie je koniec príbehu. Za veľmi krátky čas mi opäť volal syn starého pána s otázkou: či ho zosobášim v kostole a či pokrstim

CÍRKEV ČESKOSLOVENSKÁ HUSITSKÁ
V OSTRAVĚ – SVINOVĚ
ZVE NA

ŽIVÝ BETLÉM

Dnes se sám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově. (Lukášovo evangelium 2, 11)

V pondělí 14. prosince od 17 hodin na farní zahradě vedle Husova sboru

- *Poetické pásmo mluveného slova a hudebních vstupů potěší malé i velké
- *Výstava betlémů od výtvarnice Dagmar Štěpánové
- *Setkání lidí dobré vůle v předvečer vánočních svátků

Vánoční písně a koledy hraje kapela **ODE ZDI KE ZDI**

ŽIVÝ BETLÉM 2020 možná také podpoří Úřad městského obvodu Ostrava - Svinov

jeho deti? Vtedy som si uvedomil, aká je dôležitá modlitba „pýtajte si a dostanete, klopte a bude vám otvorené“, aký je Boh mocný a láskavý. A bol sobáš a boli krstiny. Starý pán žiaril radosťou. Objal ma ako vlastného. Oznámil som to aj farníkom, nevedeli o koho ide. Vtedy som si v kostole všimol spo-

kojnú tváre ľudí, láskavé pohľady tých, ktorí sa s nami modlili. Za pár dní starý pán odišiel do večnosti. Pri pohrebe som si všimol na jeho tvári (už nebohého) spokojný a láskavý úsmev. Tento príbeh nena-písal život. Príbeh napísal Boh. Som vďačný, že som bol jeho súčasťou. **R. Mišura, duchovný v NO Martin**

Zprávy

Již 100 let zaznívá Boží slovo v Chrámu Mistra Jana Husa v Uherském Brodě

Tyto dvě fotografie od sebe dělí sto let. Na té první je vidět, jak vypadal kostel Jana Křtitele na počátku 20. století, na té druhé je současný stav. Původně to byl římskokatolický kostel, který po odsouzení a přenesení farní správy do nově postaveného kostela Neposkvrněného Početí Panny Marie sloužil jako hasičská zbrojnice, sklad obilí a vojenského materiálu; vznikající Muzejní společnost (nyní Muzeum Jana Amose Komenského) zde chtěla vybudovat depozitář. Po nejednoduchých jednáních byl tento kostel usnesením městské rady ze dne 2. 10. 1920 předán

Výboru Církve československé. A pouhých pět dnů nato se budova kostela změnila v lidské mravenišť. Každý z těch, kdo se hlásili k nové církvi, se snažil podle svých možností a sil přiložit ruku k dílu. Vybázel se hlína (podlaha byla v minulosti zvýšena, aby mohla bočními dveřmi vyjet hasičská stříkačka), dělala se nová prkenná podlaha, v prosinci se dokončovalo vnitřní zařízení, oltář i nové lavice. Stavitel Josef Jirásek, který za dohledu Památkového úřadu moravského stavbu prováděl, dozrává, že v pouhých 14 dnech udělali tito dobrovolníci práci za víc než 20 000 korun (Pamětní spis vydaný u příležitosti vysvěcení Chrámu církve československé v Uher. Brodě 12. 12. 1920). A tak už po dvou měsících, v neděli 12. prosince roku 1920, byl Dr. Karlem Farským kostel slavnostně vysvěcen jako Chrám Mistra Jana Husa a tím bylo završeno snažení bratra faráře Oskara Malého, který byl od 12. 3. 1920 dekretem Ústředního výboru ČČS ze

dne 24. 3. 1920 jmenován správcem pro farnost uhersko-brodskou a okolí. Opravený chrám znovu zní písněmi, modlitbami a především Božím Slovem, které během uplynulého století zvěstovali faráři Oskar Malý, Rudolf Babula, Evžen Vachek, Vítězslav Majtner, Bruno Stříbrný, František Šeda a Pavel a Iva Pospíšilovi.

Iva Pospíšilová

Slavnostní bohoslužba

Při příležitosti 100. výročí znovuotevření Chrámu Mistra Jana Husa v Uherském Brodě proběhne v neděli 13. prosince 2020 slavnostní bohoslužba pod vedením bratra Juraje Jordána Dovaly, biskupa brněnského.

Bolo nás sedemnást'

Po dlhej koronavírusovej odmlke sme sa 22. 11. stretli na bohoslužbách v Bratislave. Bolo nás len 17. Je to moc alebo málo?

Hlavné je, že sme sa stretli pri spoločnej večeri Pána. Po bohoslužbách sme si povedali, že si chýbame navzájom. Chýba nám spoločnosť a vzájomná komunikácia a ľudia si musia opäť zvyknúť, že nedeľa patrí službe Bohu. Dlho sme trávili čas pri televízii. Spoločné stretnutie nám urobilo radosť. Minulú stredu sme mali biblickú hodinu a bolo nás len päť. Veríme, že sa opäť všetko vráti do starých koľají.

Náboženská obec Bratislava

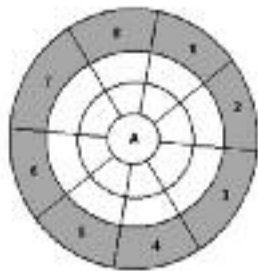
PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Já křtím vodou

To odpověděl Jan Křtítel kněžím a levitům. Z tajenky se dozvíte, čím bude křtít ten, který přichází za ním a jemuž připravuje cestu.

1. přikrývka
2. součást koňského postroje
3. dřevěný domek
4. noční pták
5. bodavý hmyz
6. jméno fenky
7. otcova sestra
8. ypsilon (hovorově)

(Řešení z minulého čísla: Volající.)

Jana Krajčířiková

Adventní kalendář trochu jinak

*Jsmo přece jeho dílo,
v Kristu Ježíši stvoření k tomu,
abychom konali dobré skutky,
které nám Bůh připravil.*

Ef 2, 10

Advent je v plném proudu. Pojď s námi otevírat okénka trochu jiného kalendáře a pojď se věnovat dobrým skutkům. Nemusíš splnit všechno, nemusíš to splnit hned. Ber naše výzvy jako inspiraci.

V čase ADVENTU, kdy čekáme na Mesiášovu návštěvu v našich domovech i srdcích, křesťané získávají novou naději a radost z pomoci potřebnému, která nás učí pracovat s tímto nadáním od Boha. Je to dobrá životní strategie. Každý den můžeme něco udělat. Navštivte Facebookovou stránku Mladí ČČSH a zapojte se do adventní výzvy.

EH

Z ekumeny

SRC SI STOJÍ ZA „PROHLÁŠENÍM O VÍŘE V AKCI PRO DĚTI“

Plody mezigeneračního, mezinárodního dialogu byly publikovány jako „Prohlášení ohledně Víry v akci pro děti: Společné kroky v zájmu dětí jako odpověď nejen na pandemii COVID-19“. Světová rada církví si stojí za prohlášením, které zahrnuje úvahy – a závazek ke konání – ohledně dětí, mládeže a náboženských představitelů z více než 53 zemí.

Kulatý stůl iniciovaný Arigatou International byl spolusponzorován UNICEF, Globálním partnerstvím pro ukončení násilí na dětech, Náboženstvími za mír, Globální koalicí pro ukončení dětské chudoby a World Vision International.

„Děti samotné nám říkají – a výzkumy to potvrzují – že bolestně trpí ztrátou členů rodiny v důsledku pandemie, závažným narušením školní docházky, alarmujícím nárůstem různých forem násilí vůči nim, znatelným prohloubením chudoby, devastujícími dopady, jaké má pandemie na dospělé v životech těchto dětí, jakož i kontroverzní a občas i protichůdné narativy a zavádějící informace o tom, jak zůstat během pandemie v bezpečí,“ píše se v prohlášení. „Děti, které již byly znevýhodněny chudobou a byly tak zranitelnější, jsou zasaženy ještě závažněji a jejich vlastní rozvoj, ba dokonce i přežití, jsou ohroženy.“

„Potenciálně nevratné poškození života dětí, kterého jsme svědky, je nejen samo o sobě nepřijatelné, ale také vážněji ohrožuje budoucnost lidstva,“ píše se v prohlášení. „Přesto jsou však děti bohužel nadále z velké části v odpovědích světového společenství na pandemii COVID-19 neviditelné či nepřítomné.“

Prohlášení zdůrazňuje, že děti hrají jedinečnou a zásadní roli. „Právě proto je nezbytně nutné, abychom všichni společně a solidárně pracovali na transformaci rozporů, nerovností a nespravedlností v našich společnostech.“ „Nebudeme se poddávat izolaci, strádání ani nemoci, které jsou důsledky pandemie.“

Připravila Kateřina Vítková

zdroj: www.oikoumene.org

POZICE NÁBOŽENSTVÍ V POLSKU SE MĚNÍ

Podle nedávných informací polského Instytutu Badań Rynkowych i Społecznych, analogie českého STEMu, dochází k dramatickým změnám vztahu tamní veřejnosti k náboženství. O něčem podobném svědčí rovněž odhalení skandálů v nejvyšších patrech polského kléru. Dotklo se to bývalého vratislavského arcibiskupa, kardinála Henryka R. Gulbinowicze, a osobního sekretáře papeže Jana Pavla II. po celou dobu jeho pontifikátu, kardinála Stanisława Dziwisze. Pochybnosti byly vzneseny dokonce i o roli Jana Pavla II. v některých kauzách. Probíralo se to podrobněji v neděli 15. listopadu v pořadu Vertikála na Českém rozhlasu Plus. Dotud nedotknutelné autority jsou postupně za účasti Svatého stolce káceny.

O změně postoje veřejnosti svědčí rovněž mohutná vlna demonstrací desítek tisíc žen (především) proti rozhodnutí ústavního soudu omezujícímu právo na svobodné ukončení těhotenství i v případě těžkého poškození plodu. Demonstruje se nejen před vládními, ale i před církevními budovami.

Ještě nedávno se informace o deklarované náboženské příslušnosti pohybovaly kolem 97 % obyvatel jako římských katolíků, 2 % bez vyznání a zbývajících 1 % pro zhruba padesát dalších křesťanských i mimokřesťanských náboženských seskupení od luteránů blízko hranic s našim Těšínskem a reformovaných přes pravoslavné, kteří přehli do polského vnitrozemí po sovětské anexi východu Polska v roce 1939, potvrzené definitivně na konci války, až po Židy a polské Tatary islámského vyznání.

Deklarovaná náboženská příslušnost se zjišťuje ve sčítáních lidu. Uvidíme, jak se poslední změny hodnocení církve projeví u stejně jako v Česku dobrovolně zodpovězené nebo nezodpovězené otázky na náboženskou příslušnost. Desetiletý rytmus sčítání je týž jako u nás, takže příští rok budeme vědět víc. Institut sondařoval vztah polské populace k církvi a zjistil, že 35 % dotázaných má k církvi vztah pozitivní, 32 % negativní a 31 % neutrální. Zhruba jedna třetina Poláků s kladným postojem k Římskokatolické církvi je překvapením v zemi, která dala této církvi na dlouhá léta (1978–2005) papeže, jehož kult v Polsku souvisí i s jeho předpokládanou rolí na pádu minulého režimu. Postoj k Římskokatolické církvi je podle výzkumu podmíněn generačně. Z osob do třiceti let věku má kladný postoj k církvi méně než desetina. Článek v deníku Rzeczpospolita to hodnotí tak, že církev ztratila generaci mileniálů. Ve čtvrtém desetiletí života je to pouze 15 %.

Důvěru k církvi zachovává generace, která pamatuje její roli za minulého režimu, i když je třeba říct, že omezení vůči ní tam byla mnohem slabší. Za komunistického režimu tam církev sama rozhodovala o obsazování míst duchovních, tedy nebylo zapotřebí státního souhlasu. Řeholní společenství, mužská i ženská, fungovala se vším všudy. Tato církev měla v Polsku, konkrétně v Lublinu, vlastní univerzitu i s neteologickými studijními obory. Známým drastickým případem vztahu k církvi byla vražda vzpurného kněze Jerzyho Popiełuszka příslušníky tamní obdoby Státní bezpečnosti v roce 1984, která této církvi přidala na věrohodnosti.

V poválečných desetiletích se pozice církve zachovávala, v době plné svobody vyznání a silné přítomnosti církve v médiích její důvěryhodnost v očích veřejnosti pozvolna klesá, v posledním období strměji než dopsud.

Ivan Štampach

Zdroj: info.dingir.cz

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktoři: Mgr. Josefina Hudcová, Mgr. Ervin Kukuczka, grafik Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna. Distribuce: ADLEX, spol. s r.o. Xaveriova 1888/45, Praha 5 150 00

Předplatné: Mgr. Dagmar Pišová, tel.: 220 398 117, e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz. Reklama: tel. 220 398 117

